

Analytický dokument k Národnému projektu Šanca na návrat 2

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

ŠANCA NA NÁVRAT

**Výstupná analýza pilotného overovania modifikovaného
multifaktoriálneho resocializačného a výchovného
vzdelávacieho programu v probácii**

Šanca na návrat 2

(Ed.)

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, národný projekt Šanca na návrat 2

Bratislava 2026

Editorská činnosť:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

Autorský kolektív:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

PhDr. Oliver Lakošík

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovat' bez súhlasu majiteľov práv.

© Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, národný projekt Šanca na návrat 2, 2026

www.sancanavrat.sk

OBSAH

ÚVOD

1 VÝSTUP PODAKTIVITY PODĽA ŽIADOSTI O NENÁVRATNÝ FINANČNÝ PRÍSPEVOK.....	6
2 MODIFIKOVANÉ MINIMÁLNE ŠTANDARDY KVALITY MRaVVP V PROBÁCII.....	7
3 PILOTNÉ OVEROVANIE MRaVVP V PROBÁCII.....	10
3.1 Predpiltná (prípravná) fáza pilotného overovania.....	10
3.2 Pilotná fáza pilotného overovania.....	14
3.3 Fáza vyhodnotenia pilotného overovania.....	14
3.3.1 Účastníci pilotného overovania MRaVVP.....	15
3.3.2 Frekvencia skupinových stretnutí.....	18
3.3.3 Hodnotenie efektivity MRaVVP v probácii.....	20
ZÁVER.....	25
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY.....	26
ZOZNAM PRÍLOH.....	27
PRÍLOHY	

ZOZNAM TABULIEK A OBRÁZKOV

Tabuľka 1 Modulové usporiadanie MRaVVP v probácii	11
Tabuľka 2 Priebežné hodnotenie modulu	13
Tabuľka 3 Hodnotenie programu ako celku	13
Tabuľka 4 Vek účastníkov	15
Tabuľka 5 Pohlavie účastníkov	15
Tabuľka 6 Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	15
Tabuľka 7 Hodnotenie rizika recidívy	16
Tabuľka 8 Rizikové faktory	16
Tabuľka 9 Trestná činnosť	16
Tabuľka 10 Povinnosti / obmedzenia	17
Tabuľka 11 Frekvencia skupinových stretnutí - OS BB pracovisko Brezno	19
Tabuľka 12 Frekvencia skupinových stretnutí - KS TN	19
Tabuľka 13 Frekvencia skupinových stretnutí - KS KE	19
Tabuľka 14 Spätná väzba účastníkov	21
Tabuľka 15 Vyhodnotenie vstupný/výstupný test	23
Tabuľka 16 Vyhodnotenie vstupný/výstupný test podľa modulov	24

SKRATKY

MRaVVP - Multifaktoriálny resocializačný a výchovný vzdelávací program

GDPR – General Data Protection Regulation - všeobecné nariadenie o ochrane osobných údajov

MS SR – Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

VTOS - výkon trestu odňatia slobody

HoTaR – hodnotiaca tabuľka rizika

OS BB pracovisko Brezno – Okresný súd Banská Bystrica pracovisko Brezno

KS TN – Krajský súd v Trenčíne

KS KE – Krajský súd v Košiciach

ÚVOD

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako jeden z partnerov Národného projektu Šanca na návrat 2 sa podieľa na uskutočnení podaktivity „Zavádzanie a modifikácia štandardizovaných vzdelávacích programov“ Národného projektu Šanca na návrat 2.

Napĺňaním tejto podaktivity, zameranej na zavedenie modifikovaných štandardizovaných vzdelávacích programov adresovaných odsúdeným osobám s uloženým trestom nespojeným s odňatím slobody, sa rozširuje pôsobenie probácie na získanie, obnovu alebo posilnenie kľúčových kompetencií, nevyhnutných k sociálnemu začleneniu sa odsúdených osôb. Jedným z dokumentov uvedenej podaktivity je i predkladaná Výstupná analýza pilotného overovania MRaVVP.

Výstupná analýza obsahuje kapitolu *“Modifikované minimálne štandardy kvality MRaVVP v probácii”*. V tejto kapitole sa sústreďujeme na zápis procesu tvorby minimálnych štandardov a ich stručný popis.

Najrozsiahlejšou kapitolou výstupnej analýzy je kapitola *“Pilotné overovanie MRaVVP v probácii”*. Kapitola je rozčlenená podľa fáz pilotného overovania na predpilotnú fázu, fázu pilotného overovania a fázu vyhodnotenia. Podkapitola *“Predpilotná (prípravná) fáza pilotného overovania”* popisuje priebeh modifikácie MRaVVP a tvorby nástrojov na hodnotenie efektivity MRaVVP v probácii. *“Pilotná fáza pilotného overovania”* ako podkapitola zaznamenáva postup pilotného overovania MRaVVP v probácii od počiatku až po ukončenie pilotného overovania. Podkapitola *“Fáza vyhodnotenia pilotného overovania”* sústreďuje dáta zozbierané nástrojmi na hodnotenie efektivity MRaVVP v probácii, ktoré boli vytvorené v predpilotnej (prípravnej) fáze pilotného overovania.

Záver výstupnej analýzy pilotného overovania modifikovaného MRaVVP v probácii zahŕňa odporúčania, ktoré vyplynuli z pilotného overovania.

1 VÝSTUP PODAKTIVITY PODĽA ŽIADOSTI O NENÁVRATNÝ FINANČNÝ PRÍSPEVOK

Hlavnou aktivitou projektu je „Resocializácia, posilnenie kľúčových kompetencií a aktívne začlenenie fyzických osôb v nepriaznivej sociálnej situácii do spoločnosti, na trh práce a zlepšenie ich prístupu k sociálnym službám“. Táto aktivita zahŕňa šesť podaktivít, ktorých realizácia znižuje riziko sociálneho vylúčenia klientov a posilňuje podmienky ich sociálneho začlenenia. Analytický dokument *“Výstupná analýza pilotného overovania modifikovaného multifaktoriálneho resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu v probácii”* je jedným z dokumentov podaktivity **3. Zavádzanie a modifikácia štandardizovaných vzdelávacích programov** vo vzťahu k MS SR, podľa žiadosti o nenávratný finančný príspevok.

Cieľom podaktivity 3. Zavádzanie a modifikácia štandardizovaných vzdelávacích programov, je získanie, obnova alebo posilnenie rozhodujúcich kompetencií žiaducich k sociálnemu začleneniu a zamedzeniu recidíve.

V kontexte tejto podaktivity je úlohou odborného personálu MS SR zavedenie a modifikovanie existujúcich štandardizovaných vzdelávacích programov tak, aby boli využiteľné v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, alebo pri výkone sankcií nespojených s odňatím slobody. Modifikované štandardizované vzdelávacie programy budú viesť k získaniu, obnove alebo posilneniu kompetencií nevyhnutných k sociálnemu začleneniu, zamedzeniu recidíve s prihliadnutím na riziká a potreby odsúdených osôb najmä v oblastiach: rodina a vzťahy, rizikové komunity, zamestnanosť, závislosť, finančná gramotnosť, radikalizácia a extrémizmus, násilie v partnerských vzťahoch, zmena hodnotového systému a postojo.

Cieľovou skupinou tejto podaktivity vo vzťahu k MS SR sú:

- osoby podmiennečne prepustené z VTOS,
- osoby s podmiennečným odkladom VTOS,
- osoby s uloženou sankciou nespojenou s odňatím slobody.

Jedným z výstupov podaktivity 3. Zavádzanie a modifikácia štandardizovaných vzdelávacích programov vo vzťahu k MS SR, sú **modifikované minimálne štandardy kvality** vzdelávacích programov a **modifikovaný štandardizovaný vzdelávací program** pre osoby podmiennečne prepustené z výkonu trestu, pre osoby s podmiennečným odkladom výkonu trestu odňatia slobody a osoby, ktorým bola uložená sankcia nespojených s odňatím slobody.

2 MODIFIKOVANÉ MINIMÁLNE ŠTANDARDY KVALITY MRaVVP V PROBÁCH

Na začiatku celého procesu stála vstupná analýza k modifikácii resocializačných a výchovných vzdelávacích programov. Záver analýzy podnietil rozhodnutie modifikovať a pilotne overiť základný resocializačný a výchovný vzdelávací program vytvorený v národnom projekte Šanca na návrat 1. Prioritným činiteľom k takémuto rozhodnutiu bolo viacfaktorové pokrytie programom, z čoho vyplynul názov programu ako Multifaktoriálny resocializačný a výchovný vzdelávací program.

Nasledujúcim logickým krokom bolo modifikovanie minimálnych štandardov kvality MRaVVP. Pri modifikácii sme vychádzali so štandardov Základného (modulového) resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu (pre odsúdeného osoby vo výstupných oddieloch) a štandardov Základného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu pre prácu s jednotlivcom alebo malou skupinou.

Zároveň sme sa sústredili na vnímanie pojmu „štandard“ v súlade s terminológiou normy STN EN ISO 9000:2016, podľa ktorej tento pojem predstavuje dokument stanovujúci pravidlá, smernice alebo charakteristiky pre činnosti alebo ich výsledky s cieľom dosiahnuť optimálny stupeň usporiadania.¹

Začali sme zadefinovaným **všeobecného cieľa** MRaVVP. Cieľom programu je pomôcť osobám, ktoré majú uloženú povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu získať, obnoviť alebo posilniť základné kompetencie, zručnosti a schopnosti, ktoré sú potrebné na aktívne fungovanie v spoločnosti bez páchania trestnej činnosti.

Zo všeobecného cieľa programu i samotného projektu Šanca na návrat 2 logicky vyplynula **cieľová skupina** MRaVVP, ktorou sú osoby podmienene prepustené z VTOS, osoby s podmienecným odkladom VTOS a osoby s uloženou sankciou nespojenou s odňatím slobody, ktoré majú v skúšobnej dobe alebo ako súčasť sankcie uloženú povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. **Organizačné zabezpečenie programu** bolo sústredené na vybraných probačných mediačných úradníkov, prípadne akreditovaných externých subjektov. **Miesto realizácie** bolo ustálené v určených priestoroch okresných alebo krajských súdov, prípadne v iných priestoroch vhodných pre skupinovú prácu. **Výber slovenského jazyka** ako jazyka programu, vychádzal z definovanej cieľovej skupiny. Súčasne minimálne štandardy stanovili **kontraindikácie** k zaradeniu odsúdenej osoby do programu, ktorými sú akútny stav psychiatrického ochorenia odsúdenej osoby, ktorý neumožňuje zvládnutie programu, ďalej taký

¹ GRAUZEL, J. a kol. „STN EN ISO 9000:2016. Systémy manažérstva kvality – Základy a slovník.“ Bratislava: Slovenský ústav technickej normalizácie, 2016.

psychický stav odsúdenej osoby, ktorý jej neumožňuje zvládnuť skupinovú prácu v čase konania programu a aktuálne absolvovanie ochranného liečenia odsúdenou osobou v čase konania programu. **Forma** realizácie programu bola určená prevažne prezenčná skupinovú formou, niektoré individuálne aktivity bolo možné realizované online formou. Základňou pre určenie formy realizácie boli Základný resocializačný a výchovný vzdelávací program pre prácu s jednotlivcom a malou skupinou a Základný (modulový) resocializačný a výchovný vzdelávací program (pre odsúdené osoby vo výstupných oddieloch). V minimálnych štandardoch kvality MRaVVP v probácii bolo popísané **materiálne a technické zabezpečenie, učebné pomôcky**, ktoré sú odporúčané v rámci realizácie programu použiť.

Pokračovali sme **výberom modulov**. Fokusovali sme sa na rizikové faktory identifikované vo vstupnej analýze k modifikácii resocializačných a výchovných vzdelávacích programov, ktorými boli **finančná gramotnosť a zamestnanosť**. Zároveň ako základ pre výber modulov nám slúžil Základný resocializačný a výchovný vzdelávací program pre prácu s jednotlivcom a malou skupinou a Základný (modulový) resocializačný a výchovný vzdelávací program (pre odsúdené osoby vo výstupných oddieloch). Následne sme program doplnili o modul **sebapoznanie** a modul **sociálna komunikácia**. Ciele týchto modulov totiž podporujú tvorbu samotnej skupiny, majú vplyv na sociálnoekonomický okruh odsúdenej osoby a zároveň sú vstupom pre rozvinutie modulu finančná gramotnosť a modulu zamestnanosť. Rozsiahlejšie zdôvodnenie výberu uvedených modulov MRaVVP v probácii je obsahom dôvodovej správy. V štandardoch kvality sme jasne definovali minimálne normy pre modul Sebapoznanie, modul Sociálna komunikácia, modul Finančná gramotnosť a modul Zamestnanosť.

Následoval logický **výber tém**, ktoré sú obsahom vybraných modulov. Zostavenie tém v module bolo podriadené vopred označenému cieľu modulu a profilu absolventa. V minimálnych štandardoch kvality sme určili **použitie aktivít z pedagogických a zážitkových metód**. Z pedagogických metód sme vybrali teoretické aktivity s diskusiou vo vybraných témach a zo zážitkových metód brainstorming, mapovanie vlastnej životnej situácie, nácvik konkrétnych životných situácií, rolovú hru, využitie výtvarných a iných kreatívnych materiálov.

Pri stanovení **rozsahu programu a časového trvania** modulov sme vychádzali zo Základného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu pre prácu s jednotlivcom a malou skupinou a Základného (modulového) resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu (pre odsúdené osoby vo výstupných oddieloch). Zároveň sme do úvahy brali dĺžku pracovného času odsúdených osôb, potrebu udržiavania si zamestnania u odsúdených osôb, náročnosť zladenia pracovných, rodinných a osobných povinností odsúdených osôb s povinnosťou absolvovať program. Tento prístup počítajú aj Pravidlá probácie Rady Európy, ktoré kladú dôraz na primerané, časovo obmedzené a uskutočniteľné

intervencie berúc nazretel' osobnú, sociálnu a pracovnú situáciu páchatel'a.² Rozsah programu bol stanovený celkovo na 40 hodín, z toho 32 hodín skupinovou formou, 8 hodín individuálnou formou, takže na každý modul pripadá 8 hodín skupinovou formou.

Záver minimálnych štandardov kvality MRaVVP v probácii tvorili **odporúčania a spôsob ukončenia programu**. Odporúčania sa zameriavali najmä na prezentáciu, obsah úvodu a záveru, predkladanie inštrukcie k aktivite až po potrebu overenia legislatívnych úprav spomínaných v texte MRaVVP. Spôsob ukončenia programu bol zvolený tak, že každý modul bol uzatváraný samostatne, a to buď prostredníctvom diskusie, alebo vytvorením hmatateľného výstupu (napr. životopisu, kresby).

Minimálne štandardy kvality MRaVVP v probácii budú riadiacemu výboru predložené po ich finálnej úprave.

² COUNCIL OF EUROPE. *Recommendation CM/Rec(2010)1 of the Committee of Ministers to member states on the Council of Europe Probation Rules*. Strasbourg: Committee of Ministers, 2010.

3 PILOTNÉ OVEROVANIE MRaVVP V PROBÁCII

Kapitola pilotné overovanie MRaVVP v probácii zahŕňa podkapitolu venovanú fáze predpilotnej (prípravnej). Súčasťou tejto podkapitoly je priebeh modifikácie Základného resocializačného a výchovného vzdelávacieho program pre prácu s jednotlivcom a malou skupinou a Základného (modulového) resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu (pre odsúdené osoby vo výstupných oddieloch) na podmienky odsúdených osôb v probácii a tvorby hodnotiacich nástrojov pilotného overovania. Nasleduje podkapitola o pilotnej fáze, ktorá zahŕňa informácie z priamej realizácie pilotného overovania v praxi. Záverečná podkapitola o fáze vyhodnotenia pilotného overovania sa zameriava na analýzu zozbieraných údajov počas pilotného overovania v praxi.

3.1 Predpilotná (prípravná) fáza pilotného overovania

Minimálne štandardy kvality MRaVVP v probácii boli základným dokumentom, od ktorého sa odvíjal proces modifikácie Základného resocializačného a výchovného vzdelávacieho program pre prácu s jednotlivcom a malou skupinou a Základného (modulového) resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu (pre odsúdené osoby vo výstupných oddieloch) na podmienky odsúdených osôb v probácii.

Modifikácia MRaVVP sa začala v 03/2025 v spolupráci s tvorcami Základného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu pre prácu s jednotlivcom a malou skupinou a Základného (modulového) resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu pre odsúdené osoby vo výstupných oddieloch, ktorí pôsobili v poradnej úlohe. Jej obsah spočíval v jeho systematickom prispôbení špecifickým potrebám cieľovej skupiny odsúdených osôb, ktorým bola uložená povinnosť podrobiť sa, v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborným pracovníkom, programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Program bol zároveň obsahovo aktualizovaný a metodicky rozšírený o nové, odborne adekvátne aktivity.

Dokument bol vypracovaný na 139 normostrán a na jeho tvorbe participovali odborníci probačných aktivít PhDr. Alena Gulánová, PhD., Mgr. Pavol Kováč a PhDr. Oliver Lakošík.

MRaVVP v probácii je koncipovaný ako modulárny, upriamený na získanie nových kompetencií a plánovitom posilňovaní existujúcich kompetencií v štyroch tematických moduloch: sebazpoznanie, sociálna komunikácia, finančná gramotnosť a oblasť zamestnanosti. Celkový rozsah MRaVVP v probácii je **40 hodín**, zahŕňa 4 moduly po 8 hodín t. j. 32 hodín skupinovou formou a 8 hodín individuálnou formou. Moduly sú rozpracované do konkrétnych tém s dôrazom na aktívne zapájanie účastníkov prostredníctvom zážitkových a pedagogických metód. Poradie prvých dvoch modulov zohráva dôležitú rolu pri realizácii

MRaVVP. Ich účelom je vytvoriť bezpečné intrapersonálne a interpersonálne prostredie pre účastníkov a pripraviť skupinu na hlbšie, ťažšie témy v nasledujúcich moduloch. Poradie nasledujúcich dvoch modulov Finančná gramotnosť a Zamestnanosť nemá zásadný význam.

Modul Sebapoznanie sa prostredníctvom tém zameriava na pochopenie významu sebapoznania v kontexte kontroly vlastného správania, rozhodovacích procesov a interakcie s okolím. Cieľene vedenými aktivitami podporuje rozvoj sebauvedomenia, identifikáciu osobných potrieb, motívov a emócií, ako aj schopnosť sebareflexie a autokorekcie správania spoločensky prijateľným smerom. Témy **modulu Sociálna komunikácia** sú orientované na získavanie, obnovu a rozvoj základných komunikačných znalostí a zručností nevyhnutných pre úspešnú resocializáciu a uplatnenie v bežnom živote. Dôraz sa kladie najmä na rozvoj schopnosti formulovať vlastné predstavy, očakávania a obavy v rôznych životných situáciách a na posilňovanie efektívnych komunikačných stratégií. **Modul Finančná gramotnosť** sa svojimi témami sústreďuje na rozvoj základných poznatkov a praktických zručností v oblasti osobných financií, vrátane mapovania aktuálnej životnej situácie účastníkov v kontexte ich finančnej minulosti. Súčasťou modulu sú témy zamerané na plánovanie finančného rozpočtu, prevenciu vzniku dlhov, ako aj riešenie už existujúcich záväzkov či exekučných konaní. Obsahom **modulu Zamestnanosť** sú témy cielené na rozvoj pracovných zručností a posúdenie pracovnej uplatniteľnosti účastníkov na trhu práce. Aktivity v rámci modulu podporujú identifikáciu pracovných záujmov, posilňovanie pracovných návykov a prípravu na konkrétne kroky smerujúce k získaniu zamestnania, vrátane vyhľadávania pracovných príležitostí, tvorby životopisu a motivačného listu a prípravy na pracovný pohovor.

Tabuľka 1 Modulové usporiadanie MRaVVP v probácii

Modul SEBAPOZNANIE	Modul SOCIÁLNA KOMUNIKÁCIA	Modul FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	Modul ZAMESTNANOSŤ
Poznávanie seba samého	Význam a funkcia komunikácie	Človek a peniaze	Môj príbeh pracovných skúseností
Silné a slabé stránky	Formy komunikácie	Osobný, rodinný rozpočet	Práca a jej význam v živote človeka
Osobné úspechy, neúspechy	Druhy komunikácie	Úvery a dlhy	Požiadavky zo strany zamestnávateľov
Sebareflexia	Aktívne počúvanie	Exekúcie	Návod „krok za krokom“ životopis, žiadosť, motivačný list, pracovný pohovor
	Podávanie a prijímanie spätnej väzby	Plán riešenia finančnej situácie	Možnosti vyhľadávania voľných pracovných miest a aktívne opatrenia trhu práce

Modifikácia MRaVVP v probácii bola ukončená v 06/2025 predložením riadiacemu výboru na schválenie.

Od mesiaca 07/2025 boli realizované ďalšie kroky predpilotnej (prípravnej) fázy pilotného overovania. V nasledujúcom kroku bolo rozhodnuté o realizácii pilotného testovania odborníkmi probačných aktivít na Okresnom súde Banská Bystrica pracovisko Brezno, Krajskom súde v Trenčíne a Krajskom súde v Košiciach. Priestory určené na realizáciu MRaVVP v probácii boli vymedzené na okresné, alebo krajské sudy, prípadne iné priestory vhodné pre skupinovú prácu. Na základe uvedeného boli na vybraných pilotných súdoch ustálené miestnosti vhodné pre skupinovú prácu a teda realizáciu pilotného overovania MRaVVP s prihliadnutím na priestorové možnosti, bezpečnosť a prevádzku pilotných súdov. Spracovaný bol harmonogram lektorovania odborníkmi probačných aktivít na pilotných súdoch tak, aby boli overené dve formy lektorovania, samostatné lektorovanie a lektorovanie v diáde. Na Okresnom súde Banská Bystrica pracovisko Brezno a Krajskom súde v Košiciach bolo nastavené lektorovanie v lektorskej diáde a na Krajskom súde v Trenčíne samostatné lektorovanie.

Nasledovali stretnutia realizačného tímu s predsedami vybraných súdov, s vedúcimi probačných a mediačných úradníkov a so samotnými probačnými a mediačnými úradníkmi vybraných súdov. Účelom týchto stretnutí bolo nadviazanie vzájomnej spolupráce, dohodnutie podmienok pilotného testovania, zdieľanie informácií o priebehu pilotného testovania i oboznámenie sa s MRaVVP v probácii. Dôraz bol kladený na identifikovanie odsúdených osôb, ktorým bola uložená povinnosť podrobiť sa, v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborným pracovníkom, programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu a ktoré spĺňajú podmienky pre zaradenie do pilotného testovania MRaVVP v probácii.

Súbežne so zberom odsúdených osôb spĺňajúcich podmienky na zaradenie do pilotného testovania prebiehalo materiálno-technické zabezpečenie realizácie pilotného testovania MRaVVP v probácii a kreovanie nástrojov k záverečnému vyhodnoteniu pilotného testovania. Na účely vyhodnotenia pilotného testovania boli spracované nástroje na hodnotenie efektivity programu a výkaz k analýze ako zdroj informácií o štruktúre a charakteristikách účastníkov pilotného testovania.

Nástrojmi na hodnotenie efektivity boli vstupný/výstupný test, dotazník spätnej väzby, hodnotenie lektora. **Vstupný/výstupný test** (príloha č. 1) je tvorený z 20 otázok, ktoré sa viažu k obsahu tém jednotlivých modulov. Účastník má možnosť vybrať jednu správnu odpoveď z dvoch až štyroch možností. **Dotazník spätnej väzby** (príloha č. 2) pozostáva zo siedmich otázok a je zameraný na zachytenie subjektívneho hodnotenia programu a práce lektorov zo strany účastníkov pilotného testovania, pričom im zároveň poskytuje priestor na formulovanie návrhov na zmeny a zlepšenia. **Hodnotenie lektora** (príloha č. 3) pozostáva z priebežného hodnotenia modulu programu a hodnotenia programu ako celku. Priebežné hodnotenie modulu obsahuje hodnotenie častí: modulu programu,

účastníci, lektori, logistika. Hodnotenie programu ako celku obsahuje hodnotenie častí: programu, účastníci, lektori, logistika.

Tabuľka 2 Priebežné hodnotenie modulu

ČASTI	OBLASTI					
Modul programu	Témy	Aktivity	Rozsah modulu	Pomer časovej dotácie	Rozsah jednotlivých stretnutí	Spôsob ukončenia
Účastníci	Reflexie účastníkov	Miera aktívneho zapojenia účastníkov				
Lektori	Vzájomná spolupráca					
Logistika	Materiáno-technické zabezpečenie					

Tabuľka 3 Hodnotenie programu ako celku

ČASŤ	OBLASTI				
Program	Celkový rozsah	Pomer časovej dotácie	Spôsob ukončenie	Evidencia	Metodika monitoringu progresu odsúdeného
Účastníci	Počet účastníkov	Zloženie skupiny (vo vzťahu k skupinovej dynamike)	Profil jednotlivcov (vhodnosť zaradenia účastníka do programu)		Celková miera aktívneho zapojenia účastníkov
Lektori	Kvalifikácia	Počet	Vzájomná spolupráca		
Logistika	Materiáno-technické a priestorové zabezpečenie	Organizačné zabezpečenie			

Výkaz k analýze (Príloha č. 4) je prehľadná tabuľka, ktorá zachytáva **demografické charakteristiky** účastníka, **kriminologické charakteristiky** účastníka a faktory súvisiace s kontraindikáciami MRaVVP v probácii. Probačným a mediačným úradníkom vybraných súdov bol distribuovaný výkaz k analýze prostredníctvom vedúcich probačných a mediačných úradníkov.

Predpilotná (prípravná) fáza pilotného testovania bola ukončená v mesiaci 08/2026.

3.2 Pilotná fáza pilotného overovania

Pilotná fáza overovania začala v mesiaci 09/2025 na Okresnom súde Banská Bystrica pracovisko Brezno, pokračovala na Krajskom súde v Trenčíne v mesiaci 10/2025 a ukončená bola overovaním na Mestskom súde v Košiciach v mesiaci 11/2025.

Účastníci MRaVVP v probácii boli realizačným tímom, lektormi a zástupcom príslušného súdu privítaní. Následne boli oboznámení s postupom, podmienkami realizácie MRaVVP v probácii a predložené im boli súhlasy vzťahujúce sa k GDPR.

V úvode programu boli účastníkom zadané na vypracovanie vstupné testy. Pilotná fáza overovania MRaVVP v probácii prebiehala skupinovou formou založenou na uplatňovaní pedagogických metód s dôrazom na zážitkové metódy.

Každý modul bol samostatne uzatvorený. Modul „Sebapoznanie“ bol ukončený spätnou väzbou a diskusiou účastníkov programu o témach modulu. Modul „Sociálna komunikácia“ bol zakončený písomným zachytením intrapersonálnej komunikácie a kresbou na tému citátu Daniela Sárkányho *„Komunikácia je ako voda. Keď nekomunikujeme duša vysychá. Keď komunikujeme duša prekvitá.“* Modul „Finančná gramotnosť“ bol dokončený vypracovanými dokumentami analyzujúcimi osobnú finančnú situáciu účastníkov programu s možnosťami riešenia finančnej situácie. Modul „Zamestnanosť“ skončil spracovanými dokumentmi: profesijný životopis, motivačný list, žiadosť o prijatie do zamestnania a portfóliom pracovných inzerátov.

Lektori po ukončení každého modulu vyplňali „Hodnotenie lektora – časť priebežné hodnotenie modulu“, viedli prezenčnú listinu MRaVVP v probácii.

Na konci programu účastníci vypracovali pridelené výstupné testy a dotazník spätnej väzby. Lektori zhodnotili celý program vypísaním „Hodnotenie lektora – časť hodnotenie programu ako celku“. Celý program bol uzatvorený odovzdaním potvrdení o absolvovaní MRaVVP v probácii účastníkom.

3.3 Fáza vyhodnotenia pilotného overovania

Vyhodnotenie pilotného overovania prebiehalo samostatne za Okresný súd Banská Bystrica pracovisko Brezno, Krajský súd v Trenčíne, Mestský súd v Košiciach v mesiaci 12/2025, nástrojmi na hodnotenie efektivity programu a výkazu k analýze, ktoré boli spracované v predpilotnej (prípravnej) fáze pilotného overovania. Táto podkapitola prináša celkové dáta vyhodnotenia pilotného overovania MRaVVP v probácii.

3.3.1 Účastníci pilotného overovania MRaVVP

Pilotné overovanie MRaVVP v probácii úspešne absolvovalo 18 účastníkov. Nasledovné demografické údaje sa týkajú účastníkov, ktorí program úspešne absolvovali.

Vek účastníkov pilotného overovania sa pohyboval v rozpätí od 18 do 60 rokov.

Tabuľka 4 Vek účastníkov

Vek	Počet
18 - 25 rokov	2
26 - 33 rokov	5
34 - 41 rokov	2
42 - 50 rokov	6
51 - 60 rokov	3

Skupinu tvorilo takmer výlučne pohlavie mužské s výnimkou jednej účastníčky. Z hľadiska rodinného stavu bola väčšina účastníkov slobodná.

Tabuľka 5 Pohlavie účastníkov

Pohlavie	Počet
Muž	17
Žena	1

V oblasti dosiahnutého vzdelania boli v skupine zastúpené všetky stupne vzdelania, od základného až po vysokoškolské, s prevahou stredoškolského vzdelania bez maturity.

Tabuľka 6 Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Dosiahnuté vzdelanie	Počet
Základné vzdelanie	4
Stredoškolské vzdelanie bez maturity	8
Stredoškolské vzdelanie s maturitou	5
Vysokoškolské vzdelanie	1

Hodnota rizika recidívy stanovená prostredníctvom nástroja HoTaR sa pohybovala v rozpätí od 0,12 do 0,5. Najvyšší počet účastníkov bol s hodnotou rizika recidívy v rozmedzí 0,16 – 0,29. U jedného účastníka nebolo robené hodnotenie rizika nástrojom HoTaR z toho dôvodu, že účastník mal nahradenú väzbu dohľadom. Pri tomto inštitúte sa hodnotenie rizika nástrojom HoTaR nerealizuje, nakoľko osoba vo väzbe nahradenej dohľadom nie je právoplatne odsúdená súdom.

Tabuľka 7 Hodnotenie rizika recidívy

Rozpätie hodnotenia rizika recidívy	Počet
0,01 - 0,15	3
0,16 - 0,29	10
0,3 - 0,5	4

Medzi najčastejšie identifikované rizikové faktory patrili nespokojnosť s aktuálnou situáciou, závislosti, finančná nestabilita a nezamestnanosť, alebo nedávna strata zamestnania, ale aj málo alebo vôbec žiadne si uvedomovanie zodpovednosti za trestný čin. Uvedené rizikové faktory boli identifikované probačnými a mediačnými úradníkmi.

Tabuľka 8 Rizikové faktory

Rizikové faktory	Počet
Závislosti/v liečbe	3
Finančná nestabilita	2
Nezamestnaný alebo nedávna strata zamestnania	2
Len málo alebo vôbec žiadne uvedomovanie si trestného činu	0
Nespokojnosť s aktuálnou situáciou	8
Bez uvedeného rizikového psychosociálneho aspektu	3

Z hľadiska trestnej činnosti bola v skupine najčastejšie zastúpená kategória trestných činov proti životu a zdraviu podľa § 144 – § 178 Trestného zákona.

Tabuľka 9 Trestná činnosť

Trestné činy	Počet
Tč proti životu a zdraviu § 144 - § 178 TZ	5
Tč proti slobode a ľudskej dôstojnosti § 179 - § 203 TZ	3
Tč proti rodine a mládeži § 204 - § 211 TZ	3
Tč proti majetku a hospodárske tr.činy § 212 - § 283 TZ	2
Tč všeobecne nebezpečné § 284 - § 299a TZ	3
Tč proti poriadku vo verejných veciach § 321 - § 358 TZ	2

Všetkým účastníkom bola uložená povinnosť vo forme príkazu podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému

programu. K tejto povinnosti bol zároveň jedenástim z nich uložený zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Šiestim klientom uložil súd povinnosť zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Dvom klientom bola uložená povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastňovať sa psychologického poradenstva.

Tabuľka 10 Povinnosti / obmedzenia

Povinnosti / obmedzenia	Počet
Zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok	11
Zákaz kontaktu s určenou osobou v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami	1
Príkaz nepriblížiť sa k určenej osobe na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydlija určenej osoby alebo v určenom mieste, kde sa takáto osoba zdržuje alebo ktoré navštevuje	1
Príkaz nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu	1
Príkaz podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu	18
Príkaz podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve	2
Príkaz zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie	6

Do pilotného overovania MRaVVP bol zaradený jeden účastník, ktorému bolo uložené ochranné liečenie ambulantnou formou a jeden účastník, ktorý sa v čase realizácie programu podroboval psychologickému poradenstvu.

Celkovo do pilotného overovania MRaVVP v probácii bolo zaradených 25 odsúdených osôb. Siedmi účastníci absolvovali iba prvé skupinové stretnutie a následných stretnutí sa už nezúčastnili. V analýze účastníkov nie sú zahrnutí.

Účastníkom neboli dostačujúco komunikované informácie o organizácii pilotného overovania MRaVVP v probácii prostredníctvom probačných a mediačných úradníkov. Po prvom úvodnom skupinovom

stretnutí s lektormi, kedy účastníci obdržali informácie o organizácii pilotného overovania MRaVVP v probácii, sa rozhodli pilotného overovania ďalej neúčastniť.

Z metodického hľadiska možno konštatovať, že zotrvávanie účastníka v skupine proti jeho vôli, prípadne jeho presvedčanie k účasti, predstavuje neefektívne využitie času vyhradeného na realizáciu programu. Zároveň takýto postup negatívne ovplyvňuje skupinovú dynamiku už v úvodnej fáze, vytvára napätie a znižuje bezpečnosť skupinového prostredia.

Jeden z etických štandardov pre skupiny formulovaných Strassburgerom znie „*Žiadne nátlakové opatrenia, či už nenápadné alebo zjavné, sa nesmú použiť na privedenie niekoho do skupiny alebo na udržanie osoby v skupine. Musí existovať úplná sloboda kedykoľvek zo skupiny odísť.*“³ U účastníkov MRaVVP v probácii, nielen v pilotnom overovaní, je zachovaná istá miera slobodného rozhodnutia v zotrvaní v skupine. Účastníci majú možnosť nastúpiť a absolvovať v MRaVVP v probácii, alebo neabsolvovať MRaVVP v probácii s vedomými dôsledkami.

3.3.2 Frekvencia skupinových stretnutí

Skupinové stretnutia v rámci pilotného overovania MRaVVP v probácii boli otestované v rôznych časových formách, ktoré reflektovali na miestne podmienky, možnosti pracovísk, ako aj dohodu s účastníkmi programu. MRaVVP bol koncipovaný do štyroch modulov, pričom jednotlivé moduly boli realizované buď v celodennej osemhodinovej forme, alebo v kratších štvorhodinových blokoch. Na Okresnom súde Banská Bystrica pracovisko Brezno bol pilotne overený flexibilný model frekvencie skupinových stretnutí, teda stretnutia prebiehali ako jeden celodenný osemhodinový blok, alebo ako dva po sebe nasledujúce štvorhodinové bloky. Na Krajskom súde v Košiciach bol overený model štvorhodinových po sebe nasledujúcich blokov a na Krajskom súde v Trenčíne bol testovaný model celodenných osemhodinových blokov.

³ STRASSBURGER, R. in Patterson, C. H. **Ethical standards for groups**. The Counseling Psychologist, 1972, ročník 3, str. 93 – 101. Dostupné online: http://www.sageofasheville.com/pub_downloads/ETHICAL_STANDARDS_FOR_GROUPS.pdf [citované: 2026-1-30]

Tabuľka 11 Frekvencia skupinových stretnutí - OS BB pracovisko Brezno

Dátum	Trvanie skupinového stretnutia	Obsah skupinového stretnutia
03.09.2025	4 hodiny	Úvod Modul Sebapoznanie
04.09.2025	4 hodiny	Modul Sebapoznanie
11.09.2025	8 hodín	Modul Sociálna komunikácia
18.09.2025	8 hodín	Modul Finančná gramotnosť
25.09.2025	8 hodín	Modul Zamestnanosť

Tabuľka 12 Frekvencia skupinových stretnutí - KS TN

Dátum	Trvanie skupinového stretnutia	Obsah skupinového stretnutia
15.10.2025	1 hodina	Úvod
20.10.2025	8 hodín	Modul Sebapoznanie
27.10.2025	8 hodín	Modul Sociálna komunikácia
03.11.2025	8 hodín	Modul Finančná gramotnosť
10.11.2025	8 hodín	Modul Zamestnanosť

Tabuľka 13 Frekvencia skupinových stretnutí - KS KE

Dátum	Trvanie skupinového stretnutia	Obsah skupinového stretnutia
05.11.2025	4 hodiny	Úvod Modul Sebapoznanie
06.11.2025	4 hodiny	Modul Sebapoznanie
12.11.2025	4 hodiny	Modul Sociálna komunikácia
13.11.2025	4 hodiny	Modul Sociálna komunikácia
19.11.2025	4 hodiny	Modul Finančná gramotnosť
20.11.2025	4 hodiny	Modul Finančná gramotnosť
26.11.2025	4 hodiny	Modul Zamestnanosť
27.11.2025	4 hodiny	Modul Zamestnanosť

Celodenná forma realizácie programu sa ukázala ako časovo nadštandardná, a to tak z hľadiska záťaže lektora, ako aj z hľadiska nárokov kladených na účastníkov skupiny, predovšetkým v oblasti udržiavania pozornosti, aktivity a pracovného tempa. Zároveň však výsledky pilotného overovania naznačujú, že pri práci

s malou skupinou a pri dostatočnej odbornej a metodickej skúsenosti lektora je možné túto formu realizácie považovať za funkčnú a udržateľnú, a to bez negatívneho dopadu na kvalitu práce či dosahovanie cieľov programu.

3.3.3 Hodnotenie efektivity MRaVVP v probácii

Pre účel vyhodnotenia efektivity MRaVVP v probácii boli vytvorené tri hodnotiace nástroje, z ktorých dáta boli hodnotené, analyzované, porovnávané a následne zosumarizované.

Z výsledkov hodnotiaceho nástroja efektivity MRaVVP v probácii **Dotazník spätnej väzby**, vyplynulo výrazné ocenenie profesionálneho a zároveň ľudského prístupu lektorov. Účastníci deklarovali vysokú mieru spokojnosti s ich vedením a spôsobom práce. Za najprínosnejšie oblasti programu označili témy zamerané na sebazpoznanie a sebareflexiu, ale aj sociálnu komunikáciu a finančnú gramotnosť. Preferovali predovšetkým testové a analytické formy aktivít a hry, zatiaľ čo kresliace úlohy vnímali prevažne negatívne. Účastníci celkovo hodnotili program pozitívne.

Postoje účastníkov k MRaVVP sa líšili sa predovšetkým vo vzťahu k časovému rozsahu programu, kde niektorí účastníci hodnotili program ako časovo rýchlo plynúci a uviedli, že v prípade možnosti zmeny by uvítali jeho dlhšie trvanie. Ďalší účastníci sa naopak vyjadrovali, že by privítali jeho menší časový rozsah. Toto želanie však vyplývalo zo skutočnosti, že im za čas keď boli prítomní na skupine “unikal zárobok”.

Opakovane sa v spätnej väzbe účastníkov, najmä v skupinách realizovaných na Okresnom súde Banská Bystrica, pracovisko Brezno, a na Mestskom súde v Košiciach, objavovala reflexia týkajúca sa priestorov, v ktorých bol program realizovaný. Hoci bola pojednávacia miestnosť funkčne upravená a technicky prispôbena potrebám skupinovej práce MRaVVP v probácii, pre časť účastníkov predstavovalo prostredie súdu emocionálne zaťažujúci kontext, ktorý bol spájaný so skúsenosťou trestného konania a s ňou súvisiacimi emóciami. Signifikantné odpovede účastníkov sú spracované v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 14 Spätná väzba účastníkov

Otázky	Odpovede účastníkov
Čo sa Vám na programe najviac páčilo?	všetko, ľudský prístup, priateľská atmosféra, spoznávanie sa
Ktoré témy Vás na programe najviac zaujali?	všetky, sebaopoznanie, sebareflexia, financie, komunikácia
Ktoré aktivity sa Vám najviac páčili?	všetky, testy, rozhovor v skupine, pracovné zrkadlo, dobrodružná cesta
Čo sa Vám na programe páčilo najmenej?	nič, kreslenie, koniec (v zmysle, že už je koniec, že to bralo čas, krátke prestávky), priestory
Keby ste mali čarovný prsteň a mohli na programe niečo zmeniť, čo všetko by ste zmenili?	aby trval oveľa dlhšie, námety sme dávali priebežne, nič - bolo to super, neviem, miesto programu a čas, skrátil by som dobu
Ako ste boli spokojný s lektormi?	najviac, absolútne bez výhrad, na 100%, super, veľmi spokojní
Tu môžete nechať Váš odkaz tvorcom programu:	nech sa darí v ďalšej práci, veľmi veľa úspechov, ďakujem za pomoc, pokračujte v tom, čo robíte, Tie priestory by mohli byť inde

Ďalším nástrojom na hodnotenie efektivity MRaVVP v probácii bol dotazník **Hodnotenie lektora**, ktorého prvú časť vyplňali lektori priebežne po ukončení každého modulu a druhú časť vyplnili po ukončení celého MRaVVP v probácii.

Na základe lektorského hodnotenia, vychádzajúceho z predchádzajúcich lektorských skúseností a ich reflexie v rámci pilotného overovania MRaVVP v probácii, sa ukázala potreba doplniť, modifikovať a v niektorých prípadoch aj alternovať vybrané aktivity. Zároveň bola identifikovaná potreba spresniť, prípadne rozšíriť teoretický rámec a ukotvenie jednotlivých modulov a ich tém tak, aby boli lepšie uchopiteľné pre lektora a následne aj zrozumiteľnejšie pre účastníkov programu. Charakter a zmysel týchto úprav nemajú vplyv na základné zameranie programu, jeho modulov ani tematických okruhov.

V rámci **modulu sebaopoznanie** sa ukázalo ako prínosné jeho rozšírenie o alternatívne odporúčané aktivity, ktoré by lektorovi poskytli flexibilitu pri realizácii MRaVVP v probácii. Skúsenosť z pilotného overovania modulu poukázala na to, že časť účastníkov mala ťažkosti s aktivitami, kde sa predpokladalo tvorivejšie grafické vyjadrenie. Z tohto dôvodu vystala potreba doplniť alternatívne odporúčané aktivity, ktoré zohľadňujú rozdielne preferencie a kompetencie účastníkov skupiny. Takéto rozšírenie reaguje na skúsenosť

lektora, veľkosť a zloženie skupiny, mieru jej otvorenosti, úroveň kreativity účastníkov, ale aj aktuálne prebiehajúcu skupinovú dynamiku.

Zároveň bola identifikovaná potreba teoretického upresnenia, jasnejšieho poukázania na prepojenie jednotlivých tém v rámci modulu a zreteľnejšieho ukotvenia teórie v praktických aktivitách. Účelom je zabezpečiť vyššiu zrozumiteľnosť a lektorskú uchopiteľnosť.

Lektori vo svojom hodnotení konštatovali, že účastníci sa aktívne zapájali do aktivít modulu Sebapoznanie. Výsledkom toho dochádzalo k vzájomnému spoznávaniu účastníkov v skupine, k budovaniu si vzájomnej akceptácie a formovaniu bezpečného prostredia s pozitívnym dopadom na fungovanie skupiny. Tento proces sa následne prirodzene prehlboval prostredníctvom aktivít v ďalších moduloch programu.

Prepojenie tém a aktivít v module **Sociálna komunikácia** bolo lektormi posúdené ako zmysluplné a nadväzujúce. Lektormi bolo ocenené zaradenie alternatívnych odporúčaných aktivít, ktoré umožnili lektorovi byť pružným, reagovať na nastavenie a dynamiku skupiny.

Lektori pri hodnotení miery zapojenia účastníkov do aktivít tohto modulu uviedli, že sa účastníci zapájali aktívne najmä do aktivít bez kreslenia.

Modul Finančná gramotnosť bol hodnotený lektormi pozitívne z pohľadu logického a zmysluplného nadväzovania tém. Priebeh a efektívnosť práce na aktivitách modulu záviseli od zloženia skupiny, ako aj od skúseností a znalostí jej účastníkov. Kým niektoré aktivity sa v jednej skupine mohli javiť ako triviálne, v iných skupinách plne zodpovedali úrovni a potrebám účastníkov. Na základe hodnotenia lektorov bolo potrebné spresnenie inštrukcií v aktivitách, zjednotenie pojmového aparátu, opraviť chyby a nepresnosti v inštrukciách. Samostatný vstupný a výstupný test modulu Finančná gramotnosť sa ukázal vzhľadom na jeho rozsah a trvanie neúčelný.

Z hodnotenia lektorov vyplýva, že účastníci programu sa do aktivít modulu aktívne zapájali.

Posledným hodnoteným modulom bol **modul Zamestnanosť**, v ktorom bolo kladne hodnotené logické a zmysluplné nadväzovanie tém v module. Na základe hodnotenia lektorov bola potrebná korekcia nepresností v inštrukciách aktivít, výmena aktivity z dôvodu nejasného kontextu.

Opätovne bola v hodnotení miery zapojenia účastníkov do aktivít vyjadrená vyššia miera zapojenia sa účastníkov do aktivít bez kreslenia.

Na zachytenie efektívnosti MRaVVP v probácii v oblasti vedomostí z jednotlivých modulov bol vytvorený hodnotiaci nástroj **vstupný/výstupný test**. Dáta získané zo vstupného a výstupného testu boli predmetom analýzy a porovnania.

Analýzou bodového hodnotenia vstupných a výstupných testov bolo zistené, že u trinástich účastníkov došlo k zlepšeniu výsledkov v záverečnom testovaní. Miera zlepšenia sa pohybovala v rozpätí od 5 do 30 percentuálnych bodov, pričom najvýraznejší posun o 30 percentuálnych bodov bol zaznamenaný u jedného účastníka.

Tabuľka 15 Vyhodnotenie vstupný/výstupný test

Vstupný test %	Výstupný test %	Nárast úspešnosti % body
82,5	100	17,5
65	95	30
95	100	5
95	100	5
75	90	15
70	80	10
95	100	5
65	90	25
95	95	0
55	70	15
55	55	0
85	80	-5
90	90	0
85	90	5
80	90	10
80	80	0
80	90	10
90	100	10

Tabuľka 16 Vyhodnote vstupný/výstupný test podľa modulov

Modul Sebapoznanie úspešnosť % body		Modul Sociálna komunikácia úspešnosť % body		Modul Finančná gramotnosť úspešnosť % body		Modul Zamestnanosť úspešnosť % body	
vstup	výstup	vstup	výstup	vstup	výstup	vstup	výstup
25	25	17,5	25	17,5	25	22,5	25
15	22,5	15	22,5	20	25	15	25
25	25	25	25	20	25	25	25
25	25	25	25	20	25	25	25
15	25	20	20	20	20	20	25
20	20	20	20	10	15	20	25
20	25	25	25	25	25	25	25
5	20	15	20	25	25	20	25
25	25	25	25	20	20	25	25
5	10	15	15	20	20	15	25
10	5	10	15	20	20	15	15
20	15	15	15	25	25	25	25
25	25	20	20	25	20	20	25
15	25	15	20	25	20	20	25
25	25	25	25	15	20	15	20
15	15	20	20	25	25	20	20
20	20	15	20	25	25	20	25
20	25	25	25	25	25	25	25

Najpočetnejší nárast vedomostí bol zaznamenaný v module Zamestnanosť, kde zlepšenie dosiahlo desať účastníkov. V module Sebapoznanie bol zaznamenaný pozitívny posun u siedmych účastníkov a v module Sociálna komunikácia a Finančná gramotnosť sa takýto posun prejavil u šiestich účastníkov.

Z hodnotenia účastníkov a lektorov vyplýva, že MRaVVP v probácii bol v pilotnej fáze vnímaný pozitívne, s jasne identifikovanými silnými stránkami aj oblasťami, ktoré si vyžadujú drobné úpravy. Vyhodnotenie pilotného overovania poskytlo cenné podklady pre optimalizáciu modulov, aktivít a metodického ukotvenia programu.

ZÁVER

Pilotné overovanie modifikovaného Multifaktoriálneho resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu (MRaVVP) v probácii preukázalo jeho realizovateľnosť, obsahovú relevanciu a súlad s cieľmi podaktivity Zavádzanie a modifikácia štandardizovaných vzdelávacích programov, Národného projektu Šanca na návrat 2. Program sa ukázal ako **funkčný nástroj** podporujúci rozvoj kľúčových kompetencií osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, so zameraním na sociálne začlenenie a znižovanie rizika recidívy.

Vyhodnotenie pilotného overovania potvrdilo **pozitívny dopad programu na vedomostnú úroveň** účastníkov, pričom nárast bol zaznamenaný vo všetkých realizovaných moduloch. Najvýraznejší posun bol identifikovaný v oblasti zamestnateľnosti, ktorá predstavuje kľúčový faktor úspešnej reintegrácie do spoločnosti a na trh práce. Subjektívne hodnotenia účastníkov a lektorov zároveň potvrdili **vysokú mieru akceptácie programu** a jeho praktickú využiteľnosť v podmienkach probácie.

Vyhodnotenie pilotného overovania MRaVVP v probácii preukázalo, že program je **flexibilný** vo vzťahu k časovým možnostiam účastníkov a počtu účastníkov v skupine a to bez negatívneho dopadu na jeho odbornú kvalitu, účel a dosahovanie stanovených cieľov. MRaVVP v probácii je **aplikovateľný v malých aj väčších skupinách**, pričom realizácia programu v malej skupine je spojená so zvýšenými lektorskými a metodickými nárokmi.

Pilotná realizácia zároveň poskytla cenné **podklady pre optimalizáciu metodického ukotvenia** programu. Identifikované boli konkrétne oblasti vyžadujúce úpravu, najmä spresnenie inštrukcií k aktivitám, rozšírenie spektra alternatívnych aktivít s cieľom zvýšiť flexibilitu programu najmä vo vzťahu k skupinovému procesom a vytvoriť väčší priestor pre lektora.

Zároveň sa ako kľúčové ukazuje **precizovanie procesu prvotného informovania účastníkov** a posilnenie koordinácie medzi odborným personálom zapojeným do prípravy a realizácie programu.

Skúsenosti z pilotného overovania zároveň **poukázali na význam prostredia**, v ktorom je program realizovaný. Identifikovaná zvýšená emocionálna záťaž účastníkov spojená s realizáciou programu v priestoroch súdov nás vedie k zváženiu alternatívnych miest, ktoré by lepšie podporovali bezpečné a podporné prostredie pre prácu so skupinou, pri zachovaní všetkých organizačných, bezpečnostných a legislatívnych požiadaviek výkonu probácie.

Výstupy pilotného overovania predstavujú relevantný základ pre finalizáciu modifikovaných minimálnych štandardov kvality MRaVVP v probácii a vytvárajú predpoklady pre jeho systematické zavádzanie do praxe.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

GRAUZEL, J. a kol. „STN EN ISO 9000:2016. Systémy manažérstva kvality – Základy a slovník.“
Bratislava: Slovenský ústav technickej normalizácie, 2016, 88 s.

COUNCIL OF EUROPE. *Recommendation CM/Rec(2010)1 of the Committee of Ministers to member states on the Council of Europe Probation Rules*. Strasbourg: Committee of Ministers, 2010.

STRASSBURGER, R. in Patterson, C. H. *Ethical standards for groups*. The Counseling Psychologist, 1972, ročník 3, str. 93 – 101. Dostupné online:

http://www.sageofasheville.com/pub_downloads/ETHICAL_STANDARDS_FOR_GROUPS.pdf

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Vstupný/výstupný test	29
Príloha 2 Dotazník spätnej väzby.....	34
Príloha 3 Hodnotenie lektora	35
Príloha 4 Výkaz k analýze.....	37

PRÍLOHY

Príloha 1 Vstupný/výstupný test

Test Multifaktoriálny resocializačný a výchovný vzdelávací program v probácii

Meno:.....

Priezvisko:

Dátum: vstupný test / výstupný test (podčiarknite)

V nasledujúcich otázkach prosím označte krížikom v políčku vľavo vždy jednu správnu odpoveď.

1. Individualita človeka nie je tvorená

- ☐ vplyvom prostredia
- ☐ vrozenými vlastnosťami
- ☐ vlastnými rozhodnutiami a činmi
- ☐ horoskopom

2. Sú hodnoty dôležitou súčasťou života človeka?

- ☐ hodnoty sú pre idealistov, dôležité je, aby som sa mal dobre
- ☐ hodnoty sú dôležité a človek by mal konať podľa nich

3. Sebareflexia je

- ☐ obraz v zrkadle
- ☐ práca so sebahodnotením, seba vnímaním
- ☐ nálada, emócia
- ☐ odraz svetla na kovovom povrchu

4. Medzi zdroje sebareflexie nepatrí:

- ☐ seba pozorovanie
- ☐ poznanie seba samého
- ☐ sledovanie správ v TV
- ☐ okolie, od ktorého dostávame spätnú väzbu

5. Fasáda alebo skrytá oblasť nášho Ja je

- ☐ oblasť informácií , ktoré o sebe nevieme ale vedia iní
- ☐ oblasť našej osobnosti, ktorá nie je známa ani iným a ani nám
- ☐ oblasť informácií, ktoré o sebe vieme ale z rôznych dôvodov ju nezverejňujeme a skrývame pred inými
- ☐ mám nepravidelný a nedostatočný príjem

6. Ktorá funkcia nepatrí medzi funkcie komunikácie:

- ☐ motivačná a posilňujúca
- ☐ zábavná
- ☐ vzdelávacia a výchovná
- ☐ stavebná

7. Medzi formy komunikácie patrí

- ☐ intrapersonálna a interpersonálna komunikácia
- ☐ komunikácia v malých skupinách a verejná komunikácia
- ☐ všeobecná a špeciálna komunikácia
- ☐ komunikácia v otvorených a uzavretých priestoroch

8. Ako označujeme komunikáciu, kde komunikujeme postojom tela, gestami, mimikou:

- ☐ verbálna
- ☐ neverbálna
- ☐ komunikácia činom

9. Pravidlo „mať otvorenú myseľ, premýšľať nad tým čo hovorí druhá strana“ je dôležité

- ☐ pri kreslení
- ☐ pri aktívnom počúvaní
- ☐ pri premýšľaní
- ☐ pri písaní

10. Čo zvyšuje schopnosť človeka prijať kritiku a sebakritiku

- ☐ hádka
- ☐ konflikt
- ☐ spätná väzba

11. Aká je nominálna hodnota žltá – hnedá euro bankovka?

- ☐ 50
- ☐ 100
- ☐ 200
- ☐ 500

12. Ktorá položka predstavuje pravidelný príjem?

- ☐ kúpa auta
- ☐ predaj bicykla
- ☐ mesačná mzda
- ☐ nájomné

13. Čo vám hrozí ak nesplácate pôžičku?

- ☐ exkurzia
- ☐ sedimentácia
- ☐ segregácia
- ☐ exekúcia

14. Ako sa môžeme oddlžiť?

- ☐ predajom zariadenia
- ☐ osobným bankrotom
- ☐ nákupom na splátky
- ☐ výhodným úverom

15. Kde treba žiadať o pomoc pri riešení osobného bankrotu?

- ☐ centrum právnej pomoci
- ☐ krízové centrum
- ☐ obchodné centrum
- ☐ centrum voľného času

16. Nezamestnanosť viazaná na ročné obdobia je

- ☐ cyklická
- ☐ frikčná
- ☐ sezónna
- ☐ dobrovoľná

17. Práca je činnosť pri ktorej:

- ☐ duševné a fyzické schopnosti človeka sa rozvíjajú
- ☐ duševné a fyzické schopnosti človeka klesajú
- ☐ dochádza k ekonomickej nestabilite, sociálnej neistote a psychickému napätiu
- ☐ Dochádza u človeka k pocitu vlastnej viny, zlyhania, sociálnej izolácii, zhoršeniu finančnej situácie

18. Požiadavky zamestnávateľa na pracovnú pozíciu nájdeme

- ☐ nenájdeme vôbec nikde
- ☐ v živnostenskom liste
- ☐ v inzeráte ponúkajúcom prácu
- ☐ v pravidlách zamestnávateľa

19. Keď hľadáte prácu, kde sa môžete zaevidovať ako uchádzač o zamestnanie?

- ☐ Matrika
- ☐ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
- ☐ Okresný úrad
- ☐ Mestský úrad

20. Čo by sa nemal zamestnávateľ na pracovnom pohovore opýtať?

- ☐ Akú prácu ste vykonávali v predchádzajúcom zamestnaní?
- ☐ Myslíte si, že budete pre našu firmu prínosom?
- ☐ Ste ochotný a schopný v prípade potreby pracovať nadčas?
- ☐ Ste v starostlivosti nejakého lekára – špecialistu?

Príloha 2 Dotazník spätnej väzby

Dotazník spätnej väzby od účastníkov Multifaktoriálneho RaVVP

Čo sa Vám na programe najviac páčilo?

Ktoré témy Vás na programe najviac zaujali?

Ktoré aktivity sa Vám najviac páčili?

Čo sa Vám na programe páčilo najmenej?

Keby ste mali čarovný prsteň a mohli na programe niečo zmeniť, čo všetko by ste zmenili?

Ako ste boli spokojný s lektormi?

Tu môžete nechať Váš odkaz tvorcom programu:

Ďakujeme Vám, že ste nám pomohli overiť tento program 😊

Príloha 3 Hodnotenie lektora

Priebežné hodnotenie pilotného overovania Multifaktoriálneho resocializačného a výchovno vzdelávacieho programu (ŠRaVVP)

Názov: Multifaktoriálny RaVVP

Modul programu:

Termín hodnotenia:

Miesto realizácie:

Lektor (lektori) - hodnotiaci:

Priebežné hodnotenie programu po moduloch

Priebežné hodnotenie modulu programu

OBLASŤ	POZITÍVA (silné stránky)	NEGATÍVA (slabé stránky)	NÁVRHY
modul programu			
témy			
aktivity			
rozsah modulu			
pomer časovej dotácie			
rozsah jednotlivých stretnutí			
spôsob ukončenia			
účastníci			
reflexie účastníkov			
Miera aktívneho zapojenia účastníkov			
lektori			
vzájomná spolupráca			
logistika			
materiálno technické zabezpečenie			

Hodnotenie programu ako celku

OBLASŤ	POZITÍVA (silné stránky)	NEGATÍVA (slabé stránky)	NÁVRHY
Program			
celkový rozsah			
pomer časovej dotácie			
spôsob ukončenia			
evidencia			
metodika monitoringu progresu odsúdeného (evaluácia)			

účastníci			
počet účastníkov v skupine			
zloženie skupiny (vo vzťahu k skupinovej dynamike)			
profil jednotlivcov (vhodnosť zaradenia účastníka do programu)			
Celková miera aktívneho zapojenia účastníkov			
lektori			
kvalifikácia			
počet			
vzájomná spolupráca			
logistika			
materiálno technické a priestorové zabezpečenie			
organizačné zabezpečenie			

Príloha 4 Výkaz k analýze

Spisová značka	Meno a priezvisko probanta	Vek probanda	Rodinný stav	Vzdelanie	Aktuálne - psychológ, psychiater	Dátum ukončenia probácie	Sumárne číslo recidívy (HoTaR)	Rizikový psychosociálny aspekt (HoTaR)	Povinnosti obmedzenia	Aktuálny trestný čin

Vstupná analýza k modifikácii resocializačných a výchovných vzdelávacích programov v probácii

Autori:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

PhDr. Oliver Lakoščík

Editor:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

Rozsah: 38 strán

Rok: 2026

Vydanie: 1

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovat' bez súhlasu majiteľov práv.

© Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, národný projekt Šanca na návrat 2, 2026

www.sancanavrat.sk

Zbor väzenskej
a justičnej stráže

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
SPRAVODLIVOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŠANCA
NA NÁVRAT